

Tværkommunalt samarbejde om Udvikling Hærvejen (C)

Administrativ indstilling

Chef for Erhverv & Borgerservice Peer M. Rexen indstiller, at:

- Vejen Kommune indgår i foreningen Udvikling Hærvejen.
- Vedtægter for foreningen Udvikling Hærvejen godkendes.
- Borgmesteren deltager i det politiske repræsentantskab for foreningen Udvikling Hærvejen, og der udpeges en politisk repræsentant som suppleant.
- Medlemskab finansieres af midler til turismeudvikling.
- Vejen Kommune ikke byder ind som værtskommune for foreningen Udvikling Hærvejens sekretariat.

Beslutning Direktionen den 22-02-2021

Indstilles godkendt.

Beslutning Økonomiudvalget den 02-03-2021

Indstilles godkendt.

Jørgen Thøgersen (A) indstilles udpeget som suppleant til det politiske repræsentantskab.

Sagsfremstilling

Baggrund

Hærvejens historie som hovedfærdselsåre gennem Jylland går langt tilbage i tiden. I dag snor Hærvejen sig i en cykelrute fra Grænsen til Frederikshavn og en vandrerute fra Grænsen til Frederikshavn og Hirtshals. Hærvejsoplevelser er populære og er kun forstærket under Corona-nedlukningen. Det er et godt udgangspunkt for at udvikle Hærvejen til et nyt niveau (se mere om Hærvejen, succeskriterier, aktiviteter og oplevelser langs Hærvejen i bilag 1).

Vejen Kommune har siden starten i 2016 været medlem af den fælleskommunale forening Udvikling Hærvejen. Foreningen har med støtte fra Nordea-fonden lavet en foranalyse, der på baggrund af en screening af

potentialer i hver af de 15 Hærvejskommuner viser Hærvejens udfordringer og muligheder.

Hærvejen er et kendt brand med internationalt potentiale. Sammen kan kommunerne løfte projekter, der gør Hærvejen mere attraktiv, styrker lokale initiativer og udvikler uforløste potentialer. Der skal skabes international synlighed, attraktive ruter, besøgssteder og fyrtårne med spændende Danmarksfortællinger og unikke naturoplevelser. Det vil give forventede gevinster for hver enkel kommune langs Hærvejen.

Interesse fra Nordea-Fonden

Nordea-fonden finder Hærvejen interessant som et nationalt ikon for Danmark med potentiale for et stærkt samlet brand. Nordea-fonden har meddelt, at de over en årrække ser basis for at udvikle Hærvejen sammen med kommunerne for et trecifret millionbeløb.

Nordea-fonden har vist interesse for et fælles kvalitetsløft af Hærvejen med op til 100 procent støtte og lokale projekter med op til 50 procent støtte til at opgradere lokale strækninger på Hærvejen og etablere lokale fyrtårns- og knudepunktsprojekter. De forventer en tilsvarende kommunal medfinansiering i form af direkte tilskud, og at kommunerne finansierer et 'slagkraftigt sekretariat'. Nordea-fonden ser sekretariatet som en nødvendig og faglig kompetent samarbejdspartner på vegne af kommunerne.

Organisering

Der er udarbejdet en samarbejdsaftale for Hærvejskommunerne; det fælles håndslag på, at alle ønsker at samarbejde om udvikling af Hærvejen og en præcisering af de centrale vilkår (se bilag 2).

Udvikling Hærvejen vil organisere sig ved følgende udvalg:

- Repræsentantskabet består af 15 borgmestre/rådmænd. Der udpeges 15 politiske repræsentanter som suppleanter, som deltager i møderne uden stemmeret og med stemmeret ved borgmesterens/rådmændens fravær. Repræsentantskabet fastlægger strategier, godkender tværgående fælles projekter og sikrer den kommunale politiske forankring.
- Bestyrelsen har 7 medlemmer; 4 borgmestre fra repræsentantskabet samt 3 medlemskaber, der tilbydes Dansk Kyst- og Naturturisme, Naturstyrelsen og en repræsentant fra et Hærvejsråd, der nedsættes med interesser. Bestyrelsen fungerer som forretningsudvalg for repræsentantskabet.
- Styregruppen består af 15 faglige ledere fra hver kommunes chefniveau. Styregruppen sikrer samspil med kommunale hensyn og interesser.
- Koordinationsudvalget består af 15 faglige nøglemedarbejdere fra hver af medlemskommunerne og repræsentanter fra hver af turismeorganisationerne langs Hærvejen; det vil sige UdviklingVejen kan repræsentere Vejen Kommune. Her sikres det praktiske samarbejde mellem kommuner og turistaktører om tværgående initiativer.

Der er udarbejdet vedtægter gældende for Udvikling Hærvejen (se bilag 3).

Fælles sekretariat

Der etableres et sekretariat, som tilbyder kommunerne rådgivning, koordinering, vidensdeling og erfaringsudveksling samt støtte til fundraising til glæde for fælles og lokale projekter. Som et 'slagkraftigt' sekretariat består det af tre medarbejdere, hvoraf den ene har en lederfunktion (se bilag 1, side 20).

Værtskommune

Alle deltagende kommuner kan blive værtskommune for sekretariatet ved at tilbyde en række ydelser for Udvikling Hærvejen. Værtskommunen udpeges samtidigt med opstart af en ny politisk organisering og indgåelse af samarbejdsaftale (se bilag 1, side 26).

Vejen Kommune ansøger ikke om at blive værtskommune.

Procesplan

Der lægges op til politisk behandling i alle 15 Hærvejskommuner i løbet af marts 2021, så kommunerne kan underskrive samarbejdsaftalen inden medio april 2021. Stiftende generalforsamling for Udvikling Hærvejen forventes afholdt april 2021 (se bilag 1, side 30).

Lokale projekter

Vejen Kommune har haft en dialog med Nordea-fonden om forslag til kommunale projekter. Nordea-fonden er positiv over for projekterne og vil gerne i videre dialog herom.

Potentielle projekter i Vejen Kommune ses i bilag 4. I bilaget er to inddelinger:

- Umiddelbare projekter, som foreslås indgår i en første ansøgning. Disse projekter vil blive beskrevet dybere med inddragelse af lokalråd og lodsejere og vil komme til beslutning i Byrådet med en indstilling om medfinansiering.
- Potentielle projekter på længere sigt. Disse projekter arbejdes der ikke med nu, men de vil komme til politisk behandling forud for igangsættelse.

Proceduren for projekter er, at Fagudvalget eller Byrådet godkender igangsættelse og finansiering, før ansøgninger sendes af sted.

Som bilag 5 har UdviklingVejen udtalt sig om perspektiverne i samarbejdet om Udvikling Hærvejen.

Tidligere behandling

28.01.2020 Økonomiudvalget.

25.06.2020 Økonomiudvalget.

30.06.2020 Byrådet.

29.09.2020 Økonomiudvalget.

06.10.2020 Byrådet.

02.03.2021 Økonomiudvalget.

Økonomiske konsekvenser

Udvikling Hærvejen og sekretariat af medlemskommunerne finansieres med et budget på 2.775.000 kroner fordelt via en fordelingsnøgle med et basisbeløb og et varierende beløb i forhold til indbyggertal og kilometer Hærvej (se bilag 2 samarbejdsaftale).

For Vejen Kommune udgør medlemskab 173.428 kr. årligt.

Medlemskabet finansieres af budgettet til turismeudvikling på 500.000 fra 2022 som godkendt i Byrådet den 6. oktober 2020.

Finansiering af medlemskabet i 2021 forventes afholdt af tilbageløbsmidler fra Legoland Billund Resort-samarbejdet. Dette indgår i budgetopfølgningen i august måned 2021.

Lokale projekter, der kræver ekstra økonomi, lægges efterfølgende op til politisk behandling.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

I forhold til gennemførelse af indsatser kan disse være relevante:

Naturbeskyttelsesloven, Vejloven, Privatvejsloven, Mark- og vejfredsloven og Lov om fredninger, Planloven, Byggeloven og Bygningsreglementet, Skovloven, Vandløbsloven. Se bilag 1, se 20.

Høring

Ingen.